Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

VIII. Quòd quinquaginta viri electi sunt qui crucem portarent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Visual Library

μενα, ἐν αὐταῖς μέσαις ἡμέραις διερχόμενα τὰς πόλεις, ὡσανεὶ κεκρατηκότα τῆς μάχης· ταῦτ' ἐβλέπετο, μηδενός που τῇ ἀληθείᾳ μηδαμῆ φαινομένου. θειοτέρᾳ δὲ καὶ κρείττονι δυνάμει, τῆς φανείσης ὄψεως τὸ μέλλον ἔσεσθαι προφαινούσης. ἐπεὶ δὲ τὰ στρατιωτικὰ συμβολῆς ἥπτετο, προκατῆρχε τοῦ πολέμου ὁ τὰς φιλικὰς διαρρήξας συνθήκας· ἐνταῦθα δὴ Κωνσταντῖνος Θεὸν σωτῆρα τὸν ἐπὶ πάντων ἐπικαλεσάμενος, σύνθημά τε τοῦτο δοὺς τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ὁπλίταις, πρώτης ἐκράτει παρατάξεως· εἶτ' οὐκ εἰς μακρὸν δευτέρας συμβολῆς κρείττων ἦν. καὶ κρειττόνων ἤδη νικητηρίων ἐτύγχανε, τοῦ σωτηρίου τροπαίου προπομπεύοντος τῆς ἀμφ' αὐτὸν φάλαγγος.

A tanquam partâ victoriâ per urbes tranſirent. Atque hæc cernebantur, reipſa quidem nemine uſquam comparente: ſed divinâ potentiâ per viſionem illam quæ oculis ſubjicebatur, id quod futurum erat præmonſtrante. Porrò cùm exercitus congredi jam pararent, is qui concordiæ fœdera ruperat, primus pugnam exorſus eſt. Tunc verò Conſtantinus Servatore ac ſupremo omnium Deo in auxilium vocato, atque hoc ſigno militibus ſuis dato; hoſtes primo prœlio ſudit. Nec multo poſt alterâ commiſſâ pugnâ, iterum ſuperior diſceſſit, & longè majorem victoriam retulit; cùm ſalutare crucis tropæum exercitum ipſius antecederet. B

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ὅτι ἐν πολέμοις, ὅπου σταυροειδὲς σημεῖον παρῆν, ἐκεῖ τὰ τῆς νίκης ἐγίνετο.

ΕΝθα δ' οὖν ἀνεφάνη τοῦτο, φυγὴ μὲν τῶν ἐναντίων ἐγίνετο. δίωξις δὲ τῶν κρατούντων· ὃ δὴ συνιδὼν ὁ βασιλεὺς, τοῦ οἰκείου στρατοῦ εἴ πού τι τάγμα κεκμηκὸς ἑώρα, οἱονεί τι νικητικὸν ἀλεξιφάρμακον ἐνταυθοῖ τὸ σωτήριον τρόπαιον παρεῖναι διεκελεύετο· ᾧ παραυτίκα συνανέφαινε νίκη. ἀλκῆς καὶ ῥώμης συνθείᾳ τινὶ μοίρᾳ δυναμούσης τοὺς ἀγωνιζομένους. C

Caput VII.

Vbicunque in prœliis crucis ſignum adfuit, partam eſſe victoriam.

CErtè ubicumque hoc ſignum conſpectum fuerat, continuò fuga hoſtium, victoribus terga illorum prementibus, ſequebatur. Quo Imperator comperto, ſicubi agmen aliquod exercitus ſui premi animadverteret, illico ſalutare tropæum tanquam efficaciſſimum quoddam ad parandam victoriam amuletum inferri jubebat. Quo facto, ſtatim victoria ſequebatur; divina utique virtute animos viréſque pugnantium confirmante.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὅτι πεντήκοντα τὸν σταυρὸν φέρειν ἐξελέχθησαν.

ΔΙὸ δὴ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὑπασπιστῶν τοῖς σώματος ἰσχύϊ καὶ ψυχῆς ἀρετῇ καὶ θεοσεβείας τρόποις ἐκκρίτοις, μόνῃ τῇ τοῦ σημείου διακονίᾳ προσκαρτερεῖν ἐκέλευσεν. ἦσαν δ' ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν οὐχ ἧττους πεντήκοντα. οἷς οὐδὲν ἕτερον ἦν μόνον, ἢ κυκλοῦν καὶ περιέπειν δορυφορίᾳ τὸ σημεῖον. ἀμοιβαίως ἑκάστου αὐτὸ ἐπὶ τῶν ὤμων φέροντος. ταῦτα βασιλεὺς αὐτὸς, τοῖς τὴν γραφὴν ποιουμένοις, ἐπὶ καιροῦ σχολῆς μακρῷ τῶν πραγμάτων ὕστερον ὑφηγεῖτο. προσθεὶς καί τι μνημονευθῆναι ἄξιον τῷ διηγήματι. D

Caput VIII.

Quòd quinquaginta viri electi ſunt qui crucem portarent.

ITaque lectis ex Protectorum numero quotquot corporis viribus & animi fortitudine ac veræ religionis inſtitutis præſtare videbantur, unum hoc munus impoſuit, ut ſigni hujus aſſiduè curam gererent. Erant omnes quinquaginta viri; quorum nullum aliud erat officium quàm circumſtare & ſatellitio ſuo cuſtodire ſignum; quod ſinguli humeris ſuis alternatim geſtabant. Hæc Imperator ipſe nobis qui hanc hiſtoriam ſcribimus, dùm in otio ageret, narravit, longo poſt tempore quàm hęc contigerant: ſimulque rem quandam adjecit memoratu digniſſimam.